

Landsverkfrøðingurin

Oddagrein

NÚ kom kanningin frá Løgmannsskrivstovuni um landsverkfrøðingsmálið. Hóast kanningin var kritisk móti Finnboaga Arge, so var hon sum væntandi rættiliga einsíðað. Hóast niðurstoðan var samstarvstrupulleikar millum Finnboaga Arge og Landsverkfrøðingin, so hevði eingin spurt frákyrda landsverkfrøðingin eftir. Hetta er eitt eytm punkt í allari mannagongdini. Er tað rætt, at miðfyrisingin skal kanna miðfyrisingina? Hvát hevði hent, um onkur í miðfyrisingini dittaði sær at koma við lemjandi kritikki móti eitt nú Vinnumálastýringum og Finnboaga Arge? Vit sá, hvát hendi við landsverkfrøðinginum.

LANDSVERKFRØÐINGURIN dittaði sær at seta spurningar við mannagongdina í nýggju miðfyrisingini, ið ikki júst hevur drúgar royndir at byggja á. Hóast hann umboðaði ein stovn við 50 ára umsitingarroyndum, so tóldu FA og Vinnumálastýrið ikki hetta og koyrdur hann frá. Tóir miðfyrisingin ikki at hoyra sannleikan, so er ilt at siggja, hvát hon kann brúkast til. Ja-sigara kann FA fáa sær heima hjá sær sjálvum. Kritiskur dialogur er einki minni enn livsneyðugt fyri eina vælviðandi umsiting. Ein vælviðandi umsiting er ein fyrirtreyt fyri einum vælviðandi samfelag. Ein primadona-mentalitetur, har miðfyrisingin, við monnum sum Finnboaga Arge á odda, altíð veit best og tekur reyp framum royndir, kann koma fóroyska samfelagnum aftur um brekku og tað í olukkumát.

EIN lögtingsins umboðsmaður átti at verið settur, so hann kundi kannað mál, sum landsverkfrøðingsmálið á einum óheftum grundarlag. Ein lögtingsins umboðsmaður kundi gjørt hetta, ti ein slíkur kundi gjørt tað uttan at skula verið bangin fyri at vera avhøvdaður sjálvur, um sannleikin skuldi verið illa lýddur.

Stýrisskipanin er í sær sjálvum eitt sera gott hugskot, men sum Marquis segði: Eitt hugskot hevur ikki ábyrgdina av teimum fólki, ið trúgva hugskotinum. Spurningurin er; um ikki vit eru um at leypa framav, tá tað kemur til at byggja pyramidur í Tinganesi. Vit hava her í blaðnum nevnt eina óhefta endurskoðan av Norman Christensen bygnaðinum. Gongdin í landsverkfrøðings málinum hevur bert styrkt okkum í hesari sannføring.

VIT hava eisini nevnt starvsetanarpolitikk, og í tí sambandi er gleðiligt, at umsitingin nú arbeidir við tí. Tað er bert harmiligt, at umsitingin ikki fer út til teir gomlu stovnarar solum Landsverkfrøðingin og Strandferðsluna og brúkar tær royndir, ið har eru, istaðin fyri at láta sum um hetta er fyrstu ferð tað verður gjørt í almenna sektorinum. Tað má gerast skjótt, áðrenn alt tað roynda fólkið er avhøvdað og stovnarir enduríðkaðir við fulltrúum. Fyri at vit ikki skulu vera misskilir, so er tað ikki negativt í sær sjálvum, at fólk úr miðfyrisingini fer út á stovnar, men ynskiligt var, um tað eisini gekk hinvegin, eins og tað roynda fólkið ikki noyddist at víkja fyri tí eitt sindur meira óroynda fólkinum. At kenna sitt pláss er kjarnin í hesum málinum. Tað er týðningarmikið at hava eina blanding av ungum og eldri kreftum. Einsrætting og ja-sigara mentalitetur er einki minni enn deyðin í durinum hjá nýskapan og framgongd. Tað sær út sum, at miðfyrisingin tekur alt tað, ið er bygt upp innan tað almenna seinastu 50 árin sum eina sjálffylgju. Um ein ikki dugir at meta um fortíðina, so dugir ein heldur ikki at meta um framtíðina. Vónandi fær landsverkfrøðingsmálið Landstýrið og miðfyrisingina at hálsa um, áðrenn tað verður av seint.

Sosialurin

Prestarok

William Heinesen, sum var ein skilamaður og djúpt religiøs, (men als eingin fariseari, sum gekk runt og rópti um tað og reypaði sær av tí) skrivur eina stóru soleiðis um okkara óskikkiligu fundamentalistar.

»Religion optræder ofte livs-fjendsk: men til andre tider netop som katalysator for intens liv. Forestillingen om, at Gud, altings ophav og behersker, selve naturlovenes inkarnation, ofrer sig selv for at frelse os fra notoriske morderaber fra vores frelse, er nok absurd, men det er også grænsende, og man forstår, at den geniale Paulus gik ind for den. Jeg kan også følge kristen tankegang med sympati - men prædestinationslæren, som ikke bare Calvin, men også Luther og selv Sct. Augustinus gik ind for, - nei, den er simpelthen afskyelig. Den går jo ud på, at kun et lille fåtal, nemlig vi, den sektens kerne og overklasse, bliver frelst, mens hele resten går til Helvede for at pines der til evig tid. Det er den ondeste tanke, der nogensinde er tænkt, og den er kristendommens bædelorim. Den forjører kun til at sættes i spits.»

Hesi orðini áttu okkara fundamentalistar at lært seg uttanat, so at teir kanska so við og við fóru at fæta, hvát tað er fyri ótespilgir og vamlisgir tankar teir bóro-reiða fyri okkum neyðars syndarum.

»Gjæva eina ferð til eina synig, har ein hypnotisurur visti

sinar fantastisku kunsti. Hann stóð har á pallinum framman fyri einum fullum sali, ein sera friðarligur maður, segði litið og einki, langur og klætur, tosaði spakuliga og seint, mestsum í svøvi, hann hugdi út yvir okkum og segði bara: Nu falder De i søvn (hann var danskar), nu falder De i søvn, og hetta endurtók hann aftur og aftur, og dekan fari, at sovnaðu nokur, steinsvnaðu.

Hann læt tey sova eina løtu, so gjørdi hann ein brest við lögnum og bað tey um at vakna, og alt í einum vaknaðu tey. - Komio upp til min, segði hann, og straks fóru hesi fólk upp til hansara. Nú skulu tit hava tað stuttligt, segði hann, nú skulu tit dansa. - Ja, róptu tey, nú skulu vit dansa og alt í einum tveittu hesi neyðars fólk seg út í ein villan dans. - Tittari, tittari, róptu tey. Hetta var jú láturvert, men eisini syndarlígt, ja, syrgiligt, tí hvussu kundi hesin friðarligi maðurin upp á null komma nix gera hesi neyðars hampafólki til nakrar komiskar dansandi spjarrar. Og hvussu kundu tey so lætt lata seg lokka til soverðið skammlest fjant.

»Gjæva eina ferð til eina synig, har ein hypnotisurur visti

Undirritaði hevur mangan - og mong, mong onnur við honum - hugsað um og spurt seg sjálvum, hvussu tað ber til, at tað finnst menniskju sum við gleðandi fanatisku og uttan miskunn domu onnur menniskju til at pinast í helviti til ævigar tíðir, meðan tey sjálvi sleppa at liva að og lukkullig, syngjandi til livsangir í allar ævir? Hvussu kunnu menniskju vera glað og so himmalska lukkullig, meðan kanska nokur av teirra nærmastu og ein stóru partur av teirra landsmonnum, eftir teirra áskodin, leggja og pinast? Hvussu kunnu tey opinlyst visa ein soverðin hjartans kulda, ein soverðin óreinskav? Munnu tey onkursvegna vera hypnotiserar? Tað nyttar vist einki at spyrja hesar neyðars fundamentalistar, teir duga nokki einki at svara, ið hvussu er ikki við nokrum skili.

Tað stendur soleiðis at lesa í eini bók: »Frelstheit blindar. Hon ger teg einoygdan, avmarkaðan, trongskygdan, intolerantan og sjálgóðan. (Her verður bæði hugsað um politiska og religiøsa frelsu). Av tí at frelsthett er so trongskygd, blindar hon fólk og ger tey deys, so tey ikki hoyra ella siggja nakað annað enn seg sjálvum og sína litlu veru. Frelstheit einfaldar óhugnaliga. Frelstheit og einfaldan standast av okkumleika, ið kann fara til óndskap.»

Man tað vera okkurt soverði?

Hvat bagir hasum prestagjaldinum? Halda tey virkliga, at tey fram um øll onnur menniskju í verðini eiga sannleikan, Varðara og halgubók? At øll onnur eru hálvbyt? Slíkt er ein heimføði-

skapur, ið røkkur um alla verðina. Og hvat bagir hasum ungu prestunum? Munnu teir ræðast konufólk? Neyðars menn.

Hvat skulu vit gera við handa undarlaga mannin? Vit hava kanska ikki ráð til at leggja hann í spritt, men vit kunnu, hampiliga og síðliga, biðja hann um at fara aftur til sínar landsmenn, har er slætt og gott at vera. Men eitt er vist, vit fara ikki at bera hann á gullstóli, tá ið hann fer, heldur ikki hálakuk, hann má klára tað sjálvur.

»Gjæva eina ferð til eina synig, har ein hypnotisurur visti

Den fortjener kun at sættes i spits.»

J. P. Heinesen

Borgarstjórin ov seinur á sjóvarfallinum

Borgarstjórin í Havn er farin í herað ímóti teimum, sum ditta sær at hava eina aðra meining um Tórsvallin enn borgarstjórin sjálvur. Hann ákærir millum annað skúlastjórarnar í Havn at lata seg misnýta av teimum, sum vilja steðga gerð av grasvøllinum í Gundadali. Fyrst í Dimmalætting í seinastu viku, og so aftur í Sosialinum mikudagin.

Hara borgarstjóri! Eingin vil steðga okkum arbeidi í Gundadali, og eingin er ímóti, at Havnin fær ein grasvøll.

Vit, sum eisini hava áhuga í øðrum ítrótti enn fítbóltin, finnst at, at ein grasvøllur uttan rennbreyt verður gjørdur á seinasta grøna blettinum í Gundadali. Nú standa áskoðaraplássini, har sum rennbreytin skal vera, vónin um eitt stadion í hovuðsstaðnum var mestsum fokin.

Vit finnst at, at frælsi ítrótturinn ikki hevur fingið eitt bein til jørðina í Tórsvallameyndini, og at borgarstjórin ikki hevur krævt, at fyrireikingarnar eru gjørdar til rennbreytina.

Fítbólturnar fær upp í posa og sekk, hini fáa einki. Alt er skundað ígjøgnum og so er líkamikið, hvør hevur útvegað pening. Tað skal ikki vera tann sterki, sum vinnur á tí minni sterka í slíkum málum. Skilja heldur ikki, hví so Býráðið heila tíkið mánnaði Tórsvallarnavndina við ISF, fítbóltsá hugaðum og frælsa fítróttinum.

Í Sosialinum mikudagin sigur borgarstjórin, at ein samd mentanarnevnd hevur samtykt, at ein millión krónur verða settar av um árið í trý ár til rennbreytina. Hetta er gleðiligt, men er býráðið ikki ov seint á sjóvarfallinum? Hvi varð ikki ein loysn funnin, so borimaskinurnar kundu gera arbeidið

liðugt, tá ið teir vóru í gongd, og áskoðaraleimentini vóru sett á rætta pláss?

Maskinurnar komu í Gundadali og sprongdu somikið, at grasvøllur kann gerast uttan rennbreyt. Tað kostar minst hálva millión krónur at taka niður allar áskoðaraleimentini og síðani seta tey upp aftur. Tað kostar 2,7 milliónir at spreingja fyri rennbreytini, sum sjálvandi skuldi verið gjørt beinanvegin. Onkur verkfrøðingur sigur, at spreingjarbeiðið kostar minni.

Hara borgarstjóri, tit kundu spart minst 300.000 krónur um sprongt vórð beinanvegin. Tit kundu lánt 2,7 milliónir og góldið teir aftur innan trý ár.

Harafurat fingi vit áskoðaraplássini á rætta pláss, tit høvdu slept undan illgitingum, og lættari hevði verið at gjørt alt stadionlið liðugt. Skilur tú ikki, at fólk eru ivingarsum, tá ið tey siggja stóru elementini, sum standa har rennbreytin skal vera?

So greinin í Sosialinum mikudagin er fyri okkum bert eitt pláss á sárið. Borgarstjórin hevði einki mist, um hann viðgækk í greinin, at rætt er ikki farið fram í Gundadali.

Tað er ein demokratiskur rættur at kenna skriva hesar reglur, sum vit borgarar tiberu hava í Føroyum, og tað skal borgarstjórin í Havn eisini virða.

O duld lesarabrev

Vit skipaðu fyri Oyggjaleikunum 1989, vit eru framvegis við í Oyggjaleikunum, og talan er aftur um at skipa fyri oyggjaleikum í Føroyum. Bæði fólkaskúlin og hægri skúlarnir í hovuðsstaðnum ynskja eitt stadion, tí var tað spell, at borgarstjórin ikki beinanvegin setti

røttu kósina í Gundadali.

Hugdi eftir Faxa Kondi fítbóltskappingini í TV3 sunnudagin. Tað var bert ein fítbóltsvøllur, sum ikki hevði rennbreyt.

Summi fólk halda, at rætti stemningurin ikki kemur á grasvøllinum, um rennbreyt er um vøllin. Hetta er tað reina mosh.

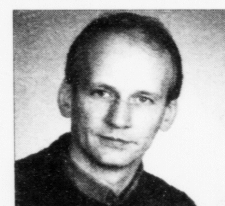
Áskoðararnir koma ikki at sita longur frá vøllinum, enn teir gera í dag í HB og B36 skýlinum. Fólk seta seg altíð fyrst á aftastu áskoðaraplássini og vilja hava gott útsýni yvir vøllin.

Bilar nakað við stemninginum á ovára vølli?

Ti skilja vit ikki, hví summi fólk eru ímóti rennbreytini.

Frælsi ítrótturinn skal hava sitt pláss í Gundadali. Og nú ein samd mentanarnevnd hevur samtykt at seta pening av til rennbreytina, sleppa vit undan fleiri dulnevndum lesarabrevum um rennbreytina.

Vit eiga øll ítróttarókið í Gundadali, og ikki bert ein

partur av borgarunum. Nú vóna vit innliga, at Tórsvallarnevndin og býráðið beinanvegin byrja fyrireikingina til stadion, sum Havnin sjálvandi skal hava í Gundadali. Eitt stadion, sum vit øll eru fegin um.

Vagnur Michelsen

PS. Eingin viðmerking er til »Kí viðhaldsmannin«. Fái meg ikki at trúgva, at nakar klaksvíkingur er ímóti, at frælsi ítrótturinn fær innivist í Gundadali. Annars verða dulnevnd lesarabrev sjáldan lissin.

Tøkk

Hjartaliga takka vit tykkum øllum, ið vistu samkenslu, tá okkara kærri

TORMÓÐUR DAHL

deyði og varð jarðaður.

Tøkk Heri, prestur, sangarar úr Cantabile og øll tit, ið hjálptu okkum so væl til ta vøkru útbearingina úr Sandagerði, og tøkk fyri peningagávur til Føroya Náttúru- og Umhvørvisverndarfelag.

Wenche og Elin